

Suomi-Ranska Yhdistysten Liiton jäsenlehti 2-2011
Bulletin de la Fédération des Associations Franco-Finlandaises

FRAN-SU

KOKOUSKUTSU

SYYSLIITTOKOKOUS TURUSSA

Suomi-Ranska yhdistysten liiton sääntömääräinen syysliittokokous pidetään **lauantaina, 12.11. 2011 Vakuutusyhtiö FENNIA:n tiloissa, Yliopistonkatu 31, Turku**

Kokoukseen kutsutaan sääntöjen 11§:ssä mainitut liittokokouksen edustajat käsittelemään sääntöjen 12§:n määräämät asiat.

Kokouspäivän ohjelma:

klo 13.00 – 14.00   **Lounas** (ei maksua), Fennia

klo 14.15–15.15   **Liittokokous**, Fennia

Siirtyminen jalkaisin Turun taidemuseon Puolalanmäelle, os. Aurakatu 26.

klo 15.30   **Tervetuliaismalja taidemuseon kahviossa**
Tutustuminen **Carl Larssonin näyttelyyn**, oppaana Monika Antikainen

klo 20.00   **Illanvietto Ravintolalaiva Cindyn salongissa**, Itäinen Rantakatu,
Teatterisillan kupeessa (omalla kustannuksella).
Gourmet-tasoisin Cindyn omistaja Ilkka Joukanen on ranskalaisen keittiön
ystävä ja maahantuo itse mm. ranskalaisia viinejä, joita ei muualta löydy.
Joukanen on myös Turun Cerclen jäsen.

Ilmoittautumiset: - liittokokoukseen, museovierailuun ja illanviettoon pääsihteerille
to 3.11. mennessä liisa.peake@suomi-ranska.com, 09-561 1411(+ vastaaja)
tai gsm 044 555 3920 (+ vastaaja).

TERVETULOA! BIENVENUE!

*Liittohallitus
Cercle Français de Turku*

Ensi keväänä Musée d’Orsayssa Pariisissa avataan suuri Akseli Gallen-Kallelan näyttely yhteistyössä Helsingin Taidemuseo Tennispalatsin kanssa. Ennen näyttelyn siirtymistä Pariisiin meillä on mahdollisuus nähdä se Helsingissä aina tammikuun puoliväliin asti. Akseli Gallen-Kallelan taiteesta on artikkeli tässä Fran-Sussa s. 10. Liitto järjestää ranskankielisen tutustumiskäynnin Tennispalatsin näyttelyyn keskiviikkona 23.11. Mukaan mahtuu 20 nopeimmin ilmoittautunutta, ks. s. 5.

Suomen kansainvälinen esiinmarssi ei jää tähän. Kun Helsingistä tulee ensi vuonna maailman designpääkaupunki, ovat hankkeessa mukana olevat Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Lahti myös kiinnostuksen kohteina maamme rajojen ulkopuolella. Designpääkaupunkihankkeen ideana on nähdä designin laajempi merkitys jokapäiväiselle elämälle kaupunkiympäristössä. Muotoilu on arkea ja ihmiset ovat itse toteuttamassa sitä. Se ei ole vain ”kauniita esineitä lasivitriniissä”, vaan se on ”muutos parempaan”, toteaa eräs hankkeessa mukana oleva Aalto-yliopiston edustaja. Toisiko näin uusilta tuuilta häiskahtava kulttuurihanke Suomelle sellaista huomiota, mitä Ranskassa paljon kehuja saanut koululaitoksemme on saanut? Kun vuosi sitten ranskalaiset protestoivat eläkeiän nostamista vastaan, nostettiin Suomen eläkejärjestelmä malliesimerkiksi (Le Monde). Aina Korsikaa myöten lehdet kiinnostuivat myös Sofi Oksasesta. Hienoja saavutuksia pieneltä maalta! Mutta ranskalaiset turistit eivät vielä ole löytäneet Suomea. MEKin toimistojen muuttuminen Internetin info-sivustoiksi ei ole tilannetta parantanut. Esimerkiksi juuri Ranskassa ei ole yhtään virallista tahoja, konttoria, josta saisi tietoa Suomeen suuntautuvista matkoista. Tietokone on vielä melko harvinainen kapistus ranskalai-

nessa kodissa. Ja kun sen edeltäjäkin, ranskalaisten suuresti rakastama oivallinen tietopankki Minitel lakkautettiin jokin aika sitten, ei Suomeen ole odotettavissa gallialaisia turistivirtoja ainakaan lähiaikoina. Elleivät sitten jotkut muut tahot ennätä myymään maata ennen meitä. Tästäkin on kokemuksia ainakin Lapissa.

Marie-Françoise Poitout’n taidetta.

Olemme tottuneet pitämään maamme nuoren kulttuurin ja köyhien traditioiden maana, josta on päästävä aika ajoin menneiden aikojen muistomerkkejä, kyllä ja kaupunkija katselemaan ja elämäntapaa ihastelemaan. Mutta besançonilainen Suomen ystävä Marie-Françoise Poitout ravistelee käsityksiämme maamme historiallisista puutteista. Hän on syvästi ja suurella sydämellä ihastunut keskiaikaisiin kirkkoihimme, tutkinut niitä jo monien vuosien ajan ja löytänyt runsaasti yhtäläisyyksiä oman katolisen maailmansa ja suomalaisten kirkkojen välittämien viestien välillä (s. 17). Suomen kirkkotaide on saanut tämän Besançonin Suomi-yhdistyksen aktiivin tarttumaan siveltimeenkin ja taidenäyttely on luvassa. Meillä on onni saada Marie-Françoisen kaltainen positiivinen, elämäniloa pursuava aito besançonilainen Suomi-lähettilääksemme itäisessä Ranskassa.

Liitossa kuten muissakin yhdistyksissä ovat uudet jäsenet aina tervetulleita. Kuluneen kesän aikana oli mahdollista viedä Ranska-sanomaa paikkakunnille, joilla ei (vielä) ole yhdistystä, ”cercleä” (s. 8). Kouvossa dekkaripäivien yhteydessä kiinnostusta ranskalaisuuteen riitti siinä määrin, että Kouvolan kaupunginkirjastoon tilattiin Fran-Su. Kuhmoisissa jäi itämään ajatus Ranska-yhdistyksen perustamisesta; olihan paikkakunnalla jo Espanja-yhdistys. Paikallislehti huomioi kirjastossa järjestetyn ranskalaisen iltapäivän suurin artikkeleihin.

Myös lahden takana Tallinnassa on ollut ilo käydä luomassa suhteita sikäläisiin frankofoneihin, joita odotamme vastavierailulle Helsinkiin kirjamessejien aikaan. Onhan messujen tämänkertainen teemamaa Viro. Lisää Tallinnan-vierailusta s. 7 ja s. 23. ◆

Antoisaa syksyä kaikille!

LIISA PEAKE

FRAN-SU, SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO RY:N JÄSENLEHTI NRO 2/2011

Kokouskutsu	2
Lukijalle	3
Kalenteri	5
Ajankohtaista	6
Annikki Sunille Coppet-palkinto 2011	9
Gallen-Kallela, une passion finlandaise	10
Lapsien kanssa Nizzassa	12
Viinin uusi nousu	14
L'Hexagone - ranskankielinen päiväkotit Turussa	16
Leif Frelander in memoriam	17
Les pérégrinations d'une Française en Finlande	17
Kupliva 30-vuotias Cercle franco-finlandais de Porvoo/Borgå kiittää!	18
Juhlapuhe Porvoossa 16.4.	19
La Section de Finlande de l'AMOPA	21
La 24ème biennale de la langue française à Tallinn	23
Kaija Saariahon ja Amin Maaloufin seminaari Mäntässä	24

JULKAISIJA
PÄÄTOIMITTAJA
PAINOS
PAINOPAIKKA
KANNEN KUVAT

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO RY.
LIISA PEAKE.
1 500 KPL
PAINOMERKKI OY, HELSINKI 2011.
Etukannen kuvat Sanna Jääskeläinen
Takakannen kuvat Laura Valvanne, DeliDeli Oy

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO RY, RAUMANTIE 4, 00350 HELSINKI.
TOIMISTO AVOINNA MA-TO KLO 11-15. TÉL. +358 9 561 1411, FAX +358 9 561 1415.
e-mail: sryl@suomi-ranska.com, <http://www.suomi-ranska.com>.

Kalenteri 2011 – 2012

Marraskuu

Ti 8.11. klo 18 Club Lyon. Kirjailija *Panu Rajala*: **Juhani Ahon matkat Pariisiin ja niiden vaikutus hänen teoksiinsa, varsinkin romaaniin Yksin**. Menu Surprise. 60 € jäsenet, 65 € muut/hlö. Ilmoittautumiset Ravintola Lyon, puh. 09-408 131, ravintola.lyon@kolumbus.fi

La 12.11. **Syysliittokokous Turussa** (jäsenyhdistysten edustajille).

Ad astra, 1894 (Helsingin Taidemuseo Tennispalatsi)

Ke 23.11. klo 16.00 –17.00 **Akseli Gallen-Kallela**, Musée d'Art Tennis-palatsi. Oppaana PhD Laura Gutman –Hanhivaara (ranskaksi). Sisään-pääsy 10 €/hlö maksetaan paikan päällä. Kokoontuminen museossa klo 15.45. Sitovat ilmoittautumiset ke 16.11. mennessä liittoon: liisa.peake@suomi-ranska.com, gsm 044 555 3920 (+vastaaja) tai puh. 09-561 1411 (+vastaaja). Rajoitettu määrä paikkoja!

Joulukuu

Ke 14.12. klo 18 Club Lyon: **Ranskalaiset jouluruuat**. FM Jarmo Kehusmaa kertoo ranskalaisesta ruokaperinteestä. Ranskalainen joulumenu. Hinta 60 € jäsenet, 65 € muut/hlö. Ilmoittautumiset: Ravintola Lyon, puh. 09-408 131 tai ravintola.lyon@kolumbus.fi

DeliDeli Oy

2012

Tammikuu

Ti 24.1. klo 18 Club Lyon: **Akseli Gallen-Kallelan taide**. Luento liittyy me-neillään olevaan Tennispalatsin sekä Musée d'Orsayssa Pariisissa helmikuussa 2012 avattavaan Gallen-Kallelan näyttelyyn. Taidehistorioitsija *Marja-Terttu Kivirinta*. Menu Surprise. Jäsenet 60 €, muut 65 €/hlö. Ilmoittautumiset Ravintola Lyon, p. 09- 408 131 tai ravintola.lyon@kolumbus.fi

Ninon Lenclos, sivistynyt ja kuuluisa ranskalainen kurtisaani (Wikimedia Commons).

Maaliskuu

To 8.3. klo 18.00 Club Lyon: **Nunnia ja kurtisaaneja – vaikutusvaltaisia naisia 1600-luvun Ranskassa**. Kansainvälisen naistenpäivän kunniaksi historiantutkijat *FM Rose-Marie Peake* ja *FM Riikka-Maria Pöllä* raottavat menneisyyden verhoa ranskalaisen naisen historiaan. Menu Surprise. Jäsenet 60 €, muut 65 €/hlö. Ilmoittautumiset Ravintola Lyon, p. 09- 408 131 tai ravintola.lyon@kolumbus.fi

Louise de Marrillac, nunna ja yhteiskunnallinen vaikuttaja. (Les Filles de la Charité – järjestön arkistot).

Syyskuu

2.9.–9.9.2012: **JÄSENMATKA Champagneen ja Lorraineen. Matkalla piipahdetaan myös Saksassa ja Luxembourgiin**. Reitti (alustavasti): Helsinki - Frankfurt – Trier - Luxembourg – Metz – Verdun – Reims – Nancy – Saarbrücken – Frankfurt – Helsinki. Erikoisasiantuntijana *prof. Tarmo Kunnas*. Tarkempi ohjelma valmistuu lähiaikoina.

Ajankohtaista

Henkilövaihdoksia Ranskan suurlähetystössä ja Ranskan instituutissa

Ranskan suurlähettiläs **M. Eric Lebédel** seuraa tehtävässään Mme Françoise Bourolleauta tulevien neljän vuoden ajan. Kulttuuri- ja tiedeneuvos, johtaja **Georges Diener** aloitti syyskuun alussa Pariisiin siirtyneen Martine Bassereau-Dubois'n seuraajana. Kiehlättäseä **David Maguet** jatkaa M. Luc Leguerinelin tehtävissä. Kirjanpitäjä **Nicolas Brus** hoitaa instituutin talusasioita M. David Moisonin jälkeen. Toivotamme uudet ranskalaiset yhteistyökumppanimme tervetulleiksi ja toivomme heille antoisia työvuosia suomalaisten parissa.

Syyskuussa Ranskan instituutin jättivät myös sen pitkäaikaiset suomalaiset työntekijät: kulttuurineuvoksen sihteeri **Nora Kalso** lähti eläkkeelle ja kulttuurisihteeri **Heidi Heinonen** siirtyi muihin tehtäviin. Tiedeattasean sihteeri ja Ranskalais-suomalaisen teknillistieteellisen seuran sihteeri **Kirsi Campello** jätti tehtävänsä jo kesällä. Samalla, kun toivotamme Noralle leppoisia eläkepäiviä ja Heidille ja Kirsille menestystä uusissa haasteissa, kiitämme heitä monivuotisesta miellyttävästä yhteistyöstä. Jäämme mielenkiinnolla odottamaan instituutin uusien virkailijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

Euroopan kielipäivä Haagassa 23.9.

Euroopan kielipäivää vietettiin 23.9. HAAGA-HELLIA ammatikorkeakoulun Haagan toimipisteessä. Kulttuurien erilaisuuteen keskittyvän tapahtuman ohjelmasta vastasivat Haagan kielten opettajat. Puheenvuoroja kuultiin niin Haagassa opiskelevilta ”vaihtareilta” kuin ulkomailla työharjoittelussa tai vaihdossa olleilta suomalaisilta opiskelijoilta. Nuorista koottu paneeli keskusteli asioista elävästi ja persoonallisesti. Majoituслиiketoiminnan opettaja Nina Ståhls kertoi värikkäästi kielitaidon ja kulttuuriosaamisen

HAAGA-HELLIAN opiskelijat Johanna Vierros (vas.) ja Alina Turunen ovat opiskelleet matkailualaa Toulousen Le Mirail -yliopistossa.

merkityksestä myyntityössä. Hänen mukaansa matkailun valttikielet tulevaisuuden Suomessa ovat kiina ja venäjä. Osallistujille oli tarjolla myös restonomiopiskelijoiden valmistama ”makuja maailmalta” –ruoka- ja juomatarjoilu sekä kielten messut, joille Sryl osallistui Ranska-esitteineen. Tilaisuuden vetonaula oli saksalaissyntyinen kirjailija, kolumnisti, televisiotoimittaja, ohjaaja Roman Schatz, joka esityksessään pohti aihetta ”All right – you got me all wrong – intercultural misunderstandings and the Finnish culture shock”.

J'❤️
le français !

Yhteistyötä yli Suomenlahden

Tallinnassa 10.9. järjestetty ranskan kielen 24. biennale tarjosi hyvän tilaisuuden Suomen kuusihen-kiselle Akateemisten palmujen delegaatiolle tutustua virolaisiin kollegoihin ja olla todistamassa paikallisen palmukerhon perustamista. Biennalen päätteeksi Ranskan Viron suurlähettiläs julisti Akateemisten palmujen Tallinnan osaston perustetuksi. Suomalaiset palmut olivat käyneet jo vuosi sitten alustamassa asiaa, joka nyt sai toteutuksensa. Tilaisuudessa ojennettiin lisäksi chevalier -kunniamerkki pitkään ranskan kielen hyväksi työskenneelle Piret Kannelle. Virossa palmuja on nyt n. parisenkymmentä. Ryhmittymän epävirallisena yhteyshenkilönä on toiminut kielenkääntäjänä ansioitunut Helle Michelson. Suomen palmut odottavat innolla millaiseksi kerhojen välinen virolais-suomalainen Ranska-yhteistyö kehittyi. Esi-merkkinä on maiden ranskanopettajien viitoittama tie. Nimittäin liiton suurin jäsenjärjestö, Suomen Ranskanopettajain yhdistys, auttoi aikanaan virolaisia perustamaan oman ranskanopettajien yhdistyksensä. Tiivis ja hedelmällinen yhteistyö on jatkunut vuosia.

Seminaarin yhteydessä liiton pääsihteerillä oli tilaisuus kuulla Viron Alliance Francaisen toiminnasta Helle Michelsonilta, joka on myös AF:n yhteyshenkilö Virossa. AF ei enää tänään ole kovin aktiivinen, sillä Tallinnan Ranskan instituutti pystyy vastaamaan tehokkaasti pienen maan Ranska-tarpeeseen. AF:n tilaisuudet järjestetään yhdessä instituutin kanssa ja sen tiloissa. Kuultuaan Suomen laajasta koko maan kattavasta Ranska-yhdistysten verkostosta, Helle Michelson lupasi tutkia mahdollisuuksia kehittää vastaavaa toimintaa myös Virossa. Ennen sotia Tartossa oli AF:n osasto, mutta toiminta on hiipunut. Nyt luotuja eläviä suhteita Suomen ja Viron frankofonien kesken vaalitaan mm. kutsumalla Tallinnan palmuja Amopan Suomen osaston vuosikokoukseen Helsinkiin lokakuun lopulla. Ohjelmassa on lisäksi tutustuminen Helsingin kirjamesuille, joiden tämänvuotinen teemamaa on Viro. (Biennalesta lisää s. 23 ja AMOPAn Suomen osastosta s. 21).

Ystävyysseurojen liiton syysretki Tallinnaan tehtiin 8.10.

Matkalle osallistui 46 eri seurojen edustajaa. Tallinnassa kohteena oli tutustuminen paikalliseen voittoa tavoittelemattomien yhdistysten keskusjärjestöön NENOOon (Network of Estonian Nonprofit Organizations), jonka yli 100 jäsenyhteisöä koostuu lähinnä kulttuuriyhdistyksistä ja erilaisista tavallisen kansan asioita ajavista yhdistyksistä. Kansalaisjärjestötoiminta on ollut erittäin aktiivista Virossa koko 20-vuotisen itsenäisyyden ajan. Viro on avautunut maan omien kansalaisten suuntaan ja maassa toimii arvion mukaan n. 28 000 erilaista voittoa tavoittelematonta kansalaisyhteisöä. Pitkään kestäneen rautaesiripun ajan päätyttyä virolaiset ovat kanavoineet vapauden- ja itsenäisyydenkaipuutaan tehokkaasti uutta teknologiaa hyödyntäen. Suomalaisten yllätykseksi maasta ei löydy laisinkaan meillä niin suosittuja eri maita edustavia ystävyysseuroja muutamia maan vähemmistöjen perustamia seuroja lukuun ottamatta. Virossa on aina kuuluttu Eurooppaan, lähelle muita. Myös pitkä neuvostokausi sulki ovia muualle. Vieraaseen on totuttu ja maalla on ollut värikkäässä historiassaan lukuisia valloittajia. Niinpä esim. 1900-luvulla vaihtui raha Virossa lähes kymmenen kertaa. Euroon siirtyminen kuluvan vuoden alusta sujui vanhasta tottumuksesta. Retken antia oli myös tutustuminen juuri avattuun KGB-museoon Viruhotellin 23. kerroksessa. Neuvostoaikana hotelli oli KGB:n valtakuntaa ja jokainen hotellin asiakas potentiaalinen vaara, minkä tarkkailuun uhrattiin absurdit mittasuhteet saaneet salakuuntelu- yms. toimenpiteet. ”On tärkeää, että aikakaudesta puhutaan, jotta ulkomaalaiset ymmärtävät, millaisesta taustasta me tulemme. Aikakausi on turvallisesti takanapäin. Siitä voi ja pitääkin puhua avoimesti”, toteaa Viruhotellin viestintäpäällikkö Peep Ehasalu Suomen Viro-yhdistysten liitolle antamassaan haastattelussa (viro. nyt 1/2011). Vierailun päätyttyä ymmärsi, millaisen suurennuslasin alla neuvostoaikana Virussa majoitunut turisti on ollut. Mutta onneksi tietämättään! Museo on auki vain tilauksesta.

Kuluneena kesänä ranskalaisuutta oli läsnä ensimmäistä kertaa Kouvolaissa kesäkuun toisena viikonloppuna (10.-11.6.) järjestetyillä **Kouvolan Dekkaripäivillä**. Kymmenettä kertaa dekkarikansaa runsaasti paikalle vetänyt tapahtuma sisälsi kaikille avoimen kirjoituskilpailun (teemana Rikos ja rangaistus), lukuisia rikosta ja rikoskirjallisuutta käsitteleviä luentoja sekä dekkarimessut. Srylin toimesta tapahtumassa esiintyi kaksi luennoitsijaa: FT Harri Veivo kertoi rikosromanista monikulttuurisessa Ranskassa ja elokuvakriitikko Helena Ylänen esitteli 1930-luvulla valmistuneen Jean Renoirin elokuvan Maigret ja tienristeyksen yö. Srylin Ranska-esitteitä oli esillä dekkarimessuilla. Tiedotusvälineissä melko vähälle huomiolle jäänyt tapahtuma veti kuitenkin molempina päivinä Kouvola-talon suuren auditorion täyteen väkeä. Tapahtuman kunniavieras oli oikeusministeri Tuija Brax, joka myös valitsi kirjoituskilpailun voittajan (www.dekkaripivat.fi).

Keski-Suomessa sijaitsevan Kuhmoisten kunnan perinteisellä kulttuuriviikolla **Kuhmoinen kuuttu** (4.-10.7.) oli yksi iltapäivä pyhitetty ranskalaiselle kulttuurille. Kuhmoisten kirjastossa kokoontui pieni mutta innostunut joukko kuuntelemaan ensin informatiivista esitystä Srylin toiminnasta ja sitten elokuvakriitikko, Sodankylän elokuvafestivaalien toiminnanjohtaja Timo Malmin kuvausta ranskalaisen elokuvan eri tyyleistä.

Ennen ensimmäistä maailmansotaa Ranskasta tuli 90 prosenttia maailman elokuvista. Elokuvan luvatussa maassa Ranskassa elokuvien ensi-iltoja näytetään viikoittain jopa kymmeniä. 1950-luvun alussa elokuvassa tapahtui vallankumous ja ns. uusi aalto syntyi. Esimerkkinä tästä katsottiin pätkä Francois Truffaut'n ohjaamaa 400 kepposta, uuden aallon tunnetuinta elokuvaa vuodelta 1959. Näytteitä nähtiin myös ranskalais-japanilaisesta Hiroshima, rakastettuni – elokuvasta sekä Jacques Tatin Play Timestä v. 1967. Historiallista elokuvaa edusti Kuningatar Margot, luonnonvalossa kuvattu uskonnollinen, pukuloistoa tihkuva elokuva. Ranskalainen elokuva on niin mahtava, että se pystyy kilpailemaan amerikkalaisen kanssa, totesi Malmi lopuksi. Tapahtuman päätteeksi nautittiin ranskalaisen pöydän antimista, viinistä ja juustoista.

Mäntän klubilla pohdittiin kahden päivän ajan (20.–21.7.) monitieteellisessä seminaarissa suomalaisen säveltäjän Kaija Saariahon ja ranskalais-libanonilaisen kirjailijan Amin Maaloufin yhteistyön teemoja ja taustoja. FT Osmo Pekosen järjestämässä seminaarissa kuultiin kuusi esitelmää. Seminaarista on lyhennelty yhteenveto s. 24 Pekosen laatima yksityiskohtainen raportti tapahtumasta on kokonaisuudessaan luettavissa liiton kotisivulla www.suomi-ranska.com > Tietopaketteja.

Nuorisotoimikunnan opas uusittu

Unituore versio Suomi-Ranska yhdistysten liiton nuorisotoimikunnan oppaasta **Haluatko Ranskaan? Käytännön opas nuorille** on luettavissa liiton kotisivulla os. www.suomi-ranska.com > *Tietopaketteja* > *Haluatko Ranskaan*. Oppaassa kerrotaan työskentelystä, matkustamisesta, asumisesta, kielikursseista, koulunkäynnistä, leiritoiminnasta jne. Opas on edelleen ainoa suomenkielinen käytännön tietoa sisältävä tietopaketti Ranskaan lähtevälle nuorelle. Alun perin Sini Sovijärven ja Outi Savonlahden v. 1984 kirjoittama opas on päivitetty jo kaksi kertaa ennen nykyistä: Pauliina Salmisen ja Taina Seiron uudistama laitos ilmestyi v. 1999 ja Rose-Marie Peaken ajan tasaistama opas ilmestyi nettiversioksi muunnettuna v. 2006 liiton kotisivulla. Nyt ilmestyneen nettioppaan päivityksen suoritti Elvira

Huju. Esipuheessa Elvira toteaa suurimpien muutosten koskeneen yhteystietoja, joiden vaihtuminen on ollut vilkasta viimeisen viiden vuoden aikana. Myös monien organisaatioiden nimet ovat muuttuneet. Yllättävän paljon oli myös järjestöjä ja yrityksiä, jotka olivat kadonneet jäljettömiin. Tekstiosuudessa varsinkin työskentelyä koskevat yleiset ohjeet olivat muuttuneet paljon, vaikka valtaosa tekstistä oli edelleen paikkaansa pitävää ja teksti seuraa alkuperäisen oppaan mallia. Suurin muutos lienee oppaan loppuun lisätty luku Ranska Suomessa. Tuntui tärkeältä mainita oppaassa esimerkiksi Suomessa ilmestyviä, muualla kuin Ranskassa asuville tarkoitettuja lehtiä, joiden kautta matka Ranskaan voi alkaa – jos ei nyt aivan konkreettisesti, niin ainakin kotisohvalla istuen, toteaa Elvira Huju.

Maurice de Coppet'n rahaston palkinto 2011

Annikki Sunille

Keskiviikkona 28. syyskuuta palkittiin Annikki Sunin käännös Jean-Marie Gustave Le Clézionin teoksesta *Alkusoitto* (Otava 2009; alkuteos *Ritournelle de la faim*, Gallimard 2008) kauden 2009–2011 parhaana ranskalaisen alkuperäisteoksen suomennoksena. Palkinto myönnettiin Ranskan entisen suurlähettilään Maurice de Coppet'n (1868–1930) rahastosta ja se oli suuruudeltaan 4000 euroa. Palkinto jaetaan kahden vuoden välein ja sen jakamisella pyritään lisäämään kiinnostusta ranskalaiseen kirjallisuuteen sekä ranskan kieleen Suomessa.

Jean-Marie Gustave Le Clézio on syntynyt Nizzassa vuonna 1940. Hän on julkaissut yli kolmekymmentä romaania, novellia sekä esseitä alkaen vuodesta 1963, jolloin ilmestyi hänen esikoisteoksensa *Le Procès-verbal* (*Raportti Aatamista*, suom. Olli-Matti Ronimus, Tajo 1965). Vuonna 2008 Le Clézio palkittiin kirjallisuuden Nobelilla. Le Clézio ei ole mikään Pariisin kahviloissa viihtyvä intellektuellikirjailija vaan luonnon ja ihmisen yhteyttä korostava mystikko. Hänen romaninsa on usein kerrottu lapsen tai nuoren ihmisen näkökulmasta, mikä tuo ne lähelle lukijaa. Romaani *Alkusoitto* edustaa hienosti perinteistä kerrontaa ranskalaisessa kirjallisuudessa: siinä kuvataan nuoren Ethelin elämää toisen maailmansodan aikana. Vaikuttavaa romaanissa on se, että sodan kauhut keskitysleireineen ovat läsnä vain hyvin hienovaraisesti, lähinnä aikuisten keskusteluissa. Sodassa eloonjääneiden syyllisyys nousee esiin ilman turhaa korostamista.

Annikki Suni.

Annikki Suni on tehnyt pitkän uran kaunokirjallisuuden suomentajana. Nyt palkitun suomennoksen lisäksi häneltä on ilmestynyt myös kaksi muuta Le Clézionin teoksen suomennosta sekä lukuisia käännöksiä mm. Gustave Flaubertin, Marcel Proustin, Nathalie Sarrauten ja Andrei Makinen tuotannosta. Sunin suomennokset ovat kokeneen ja nyanseja hyvin tajuavan kääntäjän työtä. *Alkusoitossa* hän tavoittaa erinomaisen taitavasti Le Clézionin yksinkertaisen ja kuitenkin niin täyteen ladatun tyylin.

Prof. Mervi Helkkula ja prof. Juhani Härmä, jotka muodostivat palkintolautakunnan, olivat päätöstä tehdessään haastavan valinnan edessä. Kilvassa oli mukana useita Ranskan kirjallisuuden uusia mutta myös vanhempia merkkiteoksia ja monia erinomaisia suomennoksia. Lautakunta kiinnitti huomiota pienkustantajien merkittävään osaan erityisesti ranskalaisten klassikkoteosten tunnetuksi tekemisessä. Ilman näitä kustantamoita moni erinomainen ranskalainen teos jäisi suomentamatta. ◆

*** Maurice de Coppet toimi Ranskan toisena Suomen-suurlähettiläänä 1920-luvulla. Hän myös käänsi ranskaksi suomalaista kirjallisuutta. Coppet'n kuoleman jälkeen hänen leskensä Yseult de Coppet teki vuonna 1931 Helsingin yliopistolle lahjoituksen, jonka turvin perustettiin suurlähettilään nimeä kantava rahasto. Rahastosta myönnettiin palkintoja ansiokkaille ranskalaisten kirjojen suomennoksille ja ruotsinnoksille. Rahaston sääntöjen mukaan valinta tapahtuu sekä alkuperäisteoksen että käännöksen arvon perusteella. Rahaston toiminta elvytettiin usean vuosikymmenen jälkeen vuonna 2005, jolloin palkinto jaettiin Anna-Maija Viitanen käännökselle Gustave Flaubertin romaanista *Romaanin Rovary* (WSOY 2005). Vuonna 2007 palkinto myönnettiin Ville Keynäsille käännökselle Georges Perecin romaanista *Elämä käyttöohje* (Loki-Kirjat 2006) ja vuonna 2009 Pirjo Thorelille Pierre Bayardin teoksesta *Miten puhua kirjoista joita ei ole lukenut* (Atena 2008). Palkinto jaetaan lahjoittajan toivomuksen mukaisesti Maurice de Coppet'n kuolinpäivänä 28.9.

« Gallen-Kallela, une passion finlandaise » au Musée d'Orsay

A partir du 7 février 2012 s'ouvrira en France une grande rétrospective consacrée au peintre finlandais Akseli Gallen-Kallela. De plus, cette exposition se tiendra dans un des musées les plus prestigieux de la Ville Lumière : le Musée d'Orsay. Gallen-Kallela n'a jamais fait l'objet d'une exposition monographique en France, cette rétrospective s'annonce donc comme un grand événement culturel. L'art finlandais, et nordique

en général, reste encore de nos jours majoritairement méconnu en France, malgré plusieurs expositions d'envergure telle que *L'horizon inconnu* au musée des Beaux-Arts de Lille, qui ont permis de faire connaître à un plus large public la richesse et la qualité de la production artistique finlandaise. Cette exposition Gallen-Kallela devrait permettre de pallier à ce manque en offrant la possibilité au public français et international de (re)découvrir l'un des plus talentueux représentants de l'art finlandais.

Il est important de rappeler que des connexions étroites existent dans le domaine des Beaux-Arts entre la Finlande et la France. En effet, à partir de la fin des années 1860, la majorité des artistes finlandais sont venus étudier dans les académies parisiennes et faire carrière en France. Enthousiasmés par le

succès rencontré par Albert Edelfelt, nombre de peintres de l'âge d'or de l'art finlandais ont pris la route pour Paris. L'un des plus célèbres est évidemment Akseli Gallen-Kallela, à l'époque encore appelé Axel Gallén. Le peintre a entretenu des relations fortes avec la France, par exemple chose peu connue des Finlandais, la première version de son triptyque de *La Légende d'Aino* (aujourd'hui dans la collection de Suomen Pankki) fut peinte à Paris entre 1888 et 1889 avec des modèles français. Celle-ci devait être exposée au Salon de Paris en 1889 mais finalement Gallen-Kallela présenta la deuxième version au Champ de Mars en 1892, ce qui était une première pour une œuvre kalévaléenne. Gallen-Kallela participa également à l'Exposition Universelle de Paris en 1889 avec quatre toiles d'inspiration finlandaise,

Taiteilijan vaimon muotokuva, 1893

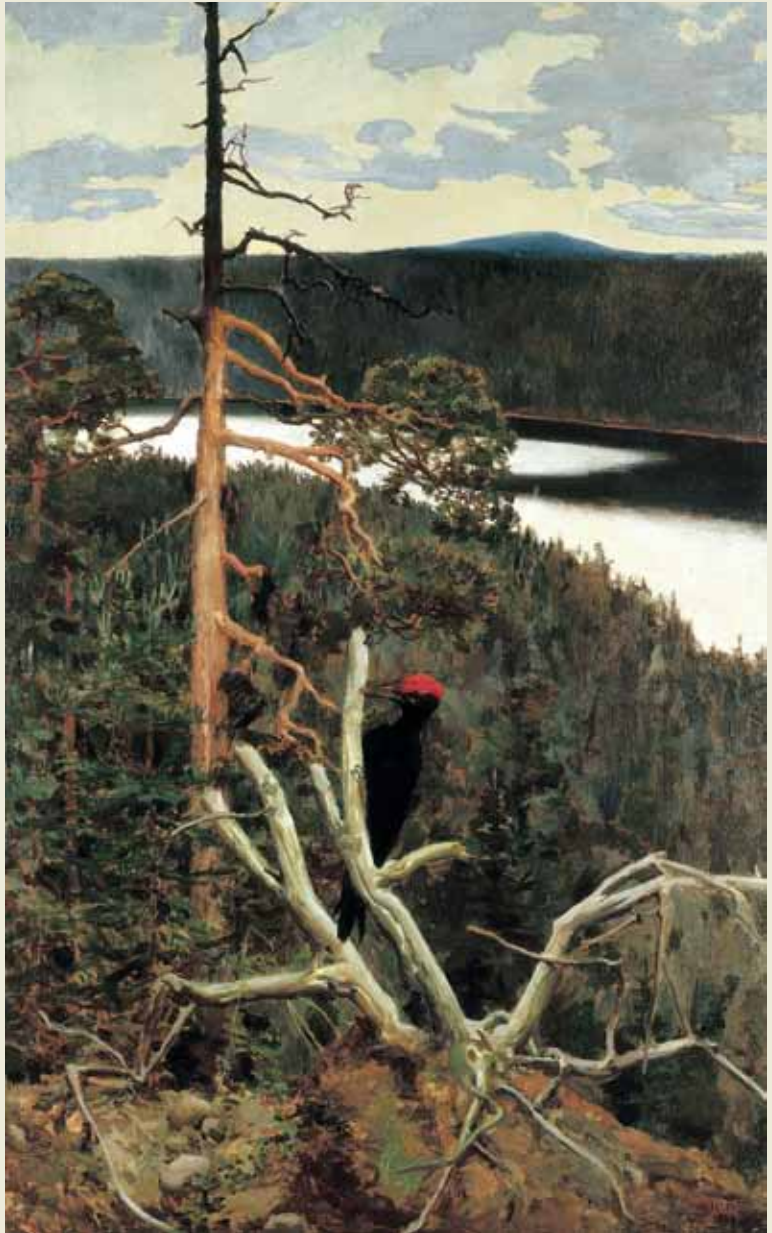
Démasquée, 1888

Paanajärven paimenpoika, 1892

notamment *Première leçon* qui dépeint un intérieur rural, très pittoresque aux yeux des critiques français. Les sujets nationaux du jeune Gallen-Kallela rencontrèrent d'ailleurs un succès certain lors de cette exposition puisqu'il y fut décoré d'une médaille d'argent. A l'occasion de l'Exposition Universelle de Paris en 1900, Gallen-Kallela décora le pavillon finlandais de ses fameuses fresques illustrant le Kalevala, qui furent à juste titre très appréciées en France. En plus de son travail pour le pavillon, il participa à l'exposition de peinture avec de nouveau des œuvres dépeignant des paysans finlandais, notamment *Garçon du Savo couvert de cicatrices*. Cet événement permit à Gallen-Kallela d'atteindre la reconnaissance grâce à une prestigieuse médaille d'or. Il exposa de nouveau à Paris en 1909 avant de s'embarquer pour l'Afrique d'où il ramena une série flamboyante de peintures et aquarelles.

Cette grande exposition « Gallen-Kallela, une passion finlandaise » au musée d'Orsay propose donc de revenir sur le parcours du peintre en France, ainsi que sur l'ensemble de son œuvre réalisée en France, en Finlande et en Afrique. Cette exposition rassemble non moins de 90 œuvres provenant de prestigieuses institutions finlandaises ainsi que de collections privées, ce qui la rend d'autant plus exceptionnelle. Bien sûr ses œuvres clés seront présentes comme *Ad Astra ou Symposium* mais aussi la reconstitution de la salle Iris du Pavillon finlandais de l'Exposition Universelle de Paris. Mais que tous ceux qui ne peuvent se rendre à Paris se rassurent, cette exposition sera tout d'abord présentée au musée des Beaux-Arts de Helsinki (Tennispalatsi) du 23 septembre 2011 au 15 janvier 2012, cet événement étant le fruit d'une collaboration entre le directeur du musée d'Orsay, Guy Cocheval et

Palokärki, 1892-94

Janne Gallen-Kallela, directeur du musée des Beaux-Arts de Helsinki, qui avaient déjà travaillé ensemble pour l'exposition sur l'art de Disney. La rétrospective voyagera ensuite à Düsseldorf, au Museum Kunstpalast, du 1er juin au 2 septembre 2012.

En plus de l'exposition, le musée d'Orsay proposera également une série de concerts intitulée « La Fin-

lande au temps de Sibelius et Gallen-Kallela » du 9 février au 22 mai 2012 pour illustrer les échanges entre ces deux grands artistes. Quant au jeune public, il pourra apprécier le conte « Antti Puuhaara », cette légende finlandaise sera contée en français et chantée en finnois, sur une musique du compositeur contemporain finlandais Tapio Tuomela. ♦

Lasten kanssa Nizzassa

*Monipuolinen kaupunki sopii
matkakohteeksi myös lapsiperheelle.*

Sähköpostiin tuli kesäkuussa tarjous: ”Aurinkoista Ranskaa lomakuumeeseen, Nizza alkaen 147 euroa”. Ei tarvinnut miettiä pitkään. Varasin saman tien itselleni ja lapsilleni Lufthansan lennot Nizzaan syyslomaviikolle lokakuulle, hintaa kertyi kolmelta hengeltä yhteensä 460 euroa.

Seuraavaksi alkoi hotellin etsiskely netistä. Viimein elokuussa varasin yksion huoneistohotelli Ajoupasta. Kuusi yötä maksoi 500 euroa.

Syys- ja hiihtolomaviikoilla matkustava joutuu usein maksamaan sesonkilisää. Nyt saatoin iloita jo etukäteen onnistuneesta matkabudjetista. Nizza ei ole mikään halpa paikka, joten rahaa oli hyvä säästellä paikan päällä käytettäväksi.

Lensimme Nizzaan lauantai-iltana. Koneen vaihto oli mennessä Münchenissä, palatessa Frankfurtissa. Lapset sanoivat iloisesti, että nyt päästiin käymään myös Saksassa. Vaihdot sujuivat hyvin, koska lapset ovat jo isoja, tuolloin viime syksynä 10- ja 12-vuotiaat.

Nizzassa löysimme huoneistohotellimme, joka sijaitsi aivan kaupungin sydämessä kävelykadun varrella. Galleria Lafayette ja keskusaukio olivat vain korttelin matkan päässä.

Huoneistot sijaitsivat tavallisessa kerrostalossa. Yksiö oli sisustettu pirteän modernilla tyyllillä. Pikkuinen parveke oli kävelykadun puolelle. Lokakuussa terassien illanistujaiset eivät ole kovin äänekkäitä, joten

Näkymä vanhan kaupungin kupeessa sijaitsevalta linnakukkulalta, jonne oli hauska käivä.

kävelykadun äänet eivät häirinneet nukkumista.

Päivöohjelma muotoutui nopeasti sellaiseksi, että heräilimme, söimme aamupalaa ja lähdimme sitten liikkeelle. Söimme myöhäisen lounaan ravintolassa ja illalla teimme itse iltapalaa huoneistossa. Tietokone, kirjat ja televisio tarjoiivat iltaviidettä. Vain yhtenä iltana lähdimme vanhaan kaupunkiin syömään illallista.

Käyntikohteita Nizzassa riittää. Olin itse kaupungissa kuudetta kertaa ja lapsetkin jo toista kertaa, mutta yhtään ei kyllästyttänyt. Vanhan kaupunki toreineen, linnakukkula, meren ranta, museot, ostoskeskus – siinä vinkkejä sopivista kohteista.

Ilma suosi ja lämpötila oli kuin Suomen kesässä. Lapset kahlasivat meressä joka päivä ja loppuviikosta menivät vihdoinkin uimaan, vaikka olin hölmösti unohtanut pakata uimapuvut mukaan. Aluspaidoista ja -housuista sai onneksi hyvän uimapuvun korvikkeen.

Yhtenä päivänä menimme Monacoon. Juuri tuolloin Ranskassa oli paljon lakkoja, joten junat eivät

kulkeneet. Linja-autolla kyyti oli hitaampaa, mutta myös hyvin edullista. Matka Nizzasta Monacoon taisi maksaa euron nokkaa kohden.

Monacossa lapsiperheen ehdoton käyntikohte on akvaario. Kävimme myös kirkossa katsomassa ruhtinaspari Rainierin ja Gracen haudat, söimme lounasta vanhassa kaupungissa ja olipa kaupunkivaltiossa juuri tuolloin myös jättimäinen tivoli. Vähän seikkailimme löytääksemme paluubussin pysäkin. Päivä oli kaikkiaan onnistunut.

Aiemmalla lomalla olemme käyneet Nizzan ympäristössä muun muassa Antibesin Marineland -huvipuistokeskuksessa, jossa on muun muassa miekkavalas- ja delfiininäytöksiä sekä muita huvipuistoja.

Tällä kertaa kävimme kaupungin ulkopuolella vain Monacossa ja vietimme muun ajan Nizzassa nauttien lomailusta. Välimeren aurinko, värit ja maut antoivat iloa ja voimia jaksaa taas Suomen syksyn sateita. ♦

TEKSTI JA KUVAT:

SANNA JÄÄSKELÄINEN,

CERCLE FRANÇAIS DE PORI

*Iiris ja Selja jäätelötauolla
linnakukkulan kahvilassa.*

*Kävimme lähes päivittäin
ihastelemissa herkkukauppojen
värikästä tarjontaa.*

*Cours Saleya -torilla on
maanantaisin antiikkitori,
joka kiinnosti myös lapsia.
Lapset seurasivat mielellään
katusoitajien esityksiä.*

Viinin uusi nousu

Mikä onkaan ranskalaisempaa kuin viini. Suomalaisesta näkökulmasta nuo kaksi asiaa kuuluvat yhteen. Yllättävää kyllä Ranskassakin viinikulttuuri on kokenut notkahduksen. Nyt jalosta juomasta on kuitenkin tulossa jälleen trendikästä.

Ranska on monille viinimaailman kehto. Ainutlaatuinen ja arvostettu, mutta myös viinintuotannon jättiläinen. Yhdessä Italian kanssa se vuorottelee kärkipaikalla määrällisessä viinintuotannossa. Viinin asema Ranskassa ei kuitenkaan ole niin järkkymätön kuin voisi uskoa. Suomeen Mikä Viini! -tapahtumaan saapunut Trimbachin tilan viinilähettiläs Anne Trimbach yllättää toteamalla, etteivät monet ranskalaiset nuoret tiedä mitään viineistä.

– Ei ole itsestään selvää, että ranskalaiset tietävät viineistä ja osaavat esimerkiksi yhdistellä viinejä ja ruokia. Minunkin tuttavapiirissä monet vasta nyt havahtuvat siihen, että viinin ja ruoan yhteensopivuus on erittäin tärkeää, pohtii Anne Trimbach.

Tietämättömyys johtuu osittain siitä, että varsinkin nuorten keskuudessa olut on kasvattanut suosiotaan. Toisaalta Annen mukaan myös viinintuottajilla on peiliin katsomista. Ranskalaiset viinit saattavat olla kompleksisia ja vaikeasti lähestyttäviä varsinkin sellaisille, jotka ovat vähemmän perehtyneitä viinin. Erityisesti Anne harmittelee osaamattomuutta ruoan ja viinin yhdistämiseen, jonka hän näkee erittäin tärkeänä.

Anne Trimbach

Muutoksen merkkejä on kuitenkin ilmassa. Viiniä ja viininjuontia ollaan nostamassa jälleen trendikkääksi. Annea viinissä ja viinintuotannossa kiehtoo kaikki. Erityisesti se, että viini on elävä tuote. Jokainen vuosikerta on erilainen vivahteinen.

Juuret syvällä Alsacessa

Trimbachin tilalla jos missä viinintuotannon historia on pitkä. Jo vuodesta 1626 tila on tuottanut viiniä samoilla seuduilla Alsacessa. Alsacen viinialue sijaitsee Ranskan ja Saksan rajalla Reinin tasangon ja Voogesien vuorijonon välissä. Alueella tuotetaan erityisesti valkoviiniä ja varsinkin Riesling on saavuttanut mainetta ympäri maailman. Ranskan viinialueista tuskin

mikään muu lumooa vierailijaa yhtä täydellisesti kuin Alsace. Toinen toistaan viehättävämmät renessanssikylät ja vuorten rinteillä kumpuilevat viinitarhat tekevät alueesta omakeimaisen.

Alsacen vanhimpiin tiloihin kuuluva Trimbach on edelleen perheomisteinen; se on kulkenut isältä pojalle vuodesta 1626 lähtien. Muutama vuosi sitten Anne Trimbach astui mukaan perheyhteyksen toimintaan ensimmäisenä kolmannentoista sukupolven edustajana – ja ensimmäisenä naisena. Anne toimii viinilähettiläänä, eli kiertää eri puolilla maailmalla edustamassa Trimbachin tilaa ja kertomassa viineistä.

Anne kasvoi kirjaimellisesti viinin ympäröimänä kellareissa leikkien ja tynnyreiden päällä kiipeillen.

– Ilmoitin jo kaksitoistavuotiaana, että aion työskennellä isona viinitilallamme. En edes miettinyt muuta vaihtoehtoa, Anne kertoo. Täysin isänsä jalanjälkiä Anne ei kuitenkaan seurannut, sillä hänen isänsä työskentelee viinintekijänä.

Alku perinteikkään viinitilan töissä jännitti Annea ja ensimmäinen vuosi kului pitkälti opiskellen. Viimeiset pari vuotta ovat Annelle olleet huomattavasti antoisampia. Hän on uskaltanut ja pystynyt ottamaan enemmän vastuuta ja myös tuomaan uusia ajatuksia toimintaan.

– Olen enemmän naimisissa viinitilan kanssa kuin poikaystäväni kanssa, Anne nauraa ja kertoo suvun yhteenkuuluvuuden olevan juuri se vahvuus, jonka ansiosta tila on selviytynyt perheomisteisena.

Trimbachin tilalla juhlapyyhiä vietetään yhdessä. Hauska perinne on uudenvuodenpäivän lounas, jolloin Annen setä hakee kellarista eri vuosikertojen viinejä ja muu perhe arvailee, mikä viini ja vuosikerta on kyseessä.

Ympäristön huomioiminen yhä tärkeämpää

Ekologisuus ja luomutuotteiden kysyntä on kasvussa Ranskassa kuten muuallakin maailmassa. Viinin ostajat vielä harvoin kysyvät luomuviiniä, mutta sekin on pikkuhiljaa lisääntymässä. Luomutuotantoa tärkeämpänä monet tilat, kuten Trimbach, pitävät kestävästä maatalouden periaatteista.

– Iso muutos tapahtui noin kaksikymmentä vuotta sitten. Aiemmin saattoi vielä nähdä helikoptereita sumuttamassa viinitarhoja, nykyään se ei tulisi kuuloonkaan, kertoo Anne Trimbach.

Ympäristöystävällisessä viljelyssä koko tuotantoketju pellolta viinivalmistukseen ja kuljetukseen pyritään tekemään ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavaksi.

Trimbach oli yksi ensimmäisiä tiloja, joilla kestävään kehitykseen alettiin kiinnittää huomiota ja siirryttiin esimerkiksi käyttämään luonnonmukaisia torjunta-aineita.

Erityisen iloinen Anne on siitä, että Ranskassa myös yhä useammat suurviinitilat ovat alkaneet kiinnittää huomiota ympäristöön ja kestävään kehitykseen. Tämä kertoo koko alan olevan muutoksessa kohti ympäristöystävällisempää ja puhtaampaa tuotantoa.

Laatu Vanhan maailman valttikortti

Viineissä Vanha maailma eli Eurooppa hallitsi pitkään viinimarkkinoita. Muutaman viimevuosikymmenen ajan Uusi maailma, erityisesti Argentiina ja Chile sekä Australia ovat haastaneet Vanhan maailman viinit. Hinnaltaan Uuden maailman viinit ovat usein halvempia ja nykyään myös laadullisesti varteenotettavia kilpailijoita. Anne Trimbachin mukaan Uuden maailman viinit saattavat myös olla helpommin lähestyttävää varsinkin sellaisille, jotka eivät ole niin perehtyneitä viineihin. Tätä kautta Uuden maailman viinit voivat olla silta Vanhan maailman viineihin: aluksi tutustutaan viineihin helpommin lähestyttävien Uuden maailman viinien kautta ja siitä pikkuhiljaa maun kehityksessä ja tiedon karttuessa siirrytään Vanhan maailman viineihin.

Edullisemmän hinnan lisäksi Uuden maailman viineistä löytyy myös selkeästi laadussa Vanhan maailman kanssa kilpailevia viinejä. Anne Trimbach näkee kilpailun hyvänä, sillä se pakottaa myös Vanhan maailman viinintuottajat tarkastelemaan omaa viinintuotantoaan uusin silmin. Korkeaa laatua on pidettävä yllä ja löydettävä sekä osattava hyödyntää mahdollisuudet, joita esimerkiksi maaperä tarjoaa. ♦

Päiväkodin piha on laaja. Vuosia Hexagonissa ranskankielisenä opettajana toiminut Séverine Tirri leikittää Aamosta ja Kallea. Kalle Pirilä (oik.) on toisen polven oppilas, sillä hänen äitinsä oli ensimmäisten toimivuosien lapsia.

L'HEXAGONE – ranskankielinen päiväkotit Turussa

Turussa toimiva ranskankielinen päiväkotit L'Hexagone juhli viime vuonna 25-vuotista perustamistaan. Tällöin pari Ranskasta palannutta ranskan kielen taidon lapsillaan, saivat kaupungin viranomaisilta vihjeen, että tällaiseen opetukseen saataisi saada kunnallista apua, jos opetus tapahtuisi esimerkiksi leikkikoulun muodossa.

Alussa toiminta pyöri paljon vanhempien talkootyöllä ja se oli osa Turun Cercle français'ta. 1986 saatiin sitten ensimmäinen ranskalainen ammattiopettaja. Alkuvaiheessa oli joskus vaikeaa saada tarpeeksi lapsia, mutta ”viidakkorummun”

kertoessa kaupungilla toiminnan tuloksellisuudesta ja Cerclen jäsenten tehdessä mainosta alkoi päiväkotit pyöriä täysillä.

Menestystä lisäsi myös se, että yhdessä turkulaisessa koulussa aloitettiin ranskankielinen opetus alasteelta ja näin päiväkodissa aloittanut sai jatkaa kielen puhumista.

Jokaisella ryhmällä on sekä suomen- että ranskankielinen opettaja. Ranskaa systemaattisesti puhuva opettaja tutustuttaa lapset kielen ohella maan kulttuuriin päivittäisen tapakasvatuksen avulla. Poislähtiessä ei saa unohtaa kättelyä ja toivotusta ”à demain!”

L'Hexagonissa lapsella on mahdollisuus esiopetukseen. Turun kaupungin ostopalveluna toteutettavan esiopetuksen tavoitteena on leikinomaisten tehtävien avulla kehittää lapsen oppimistaitoja.

Tänään päiväkodissa on 58 oppilasta, joka on suunnilleen maksimimäärä. Opettajia on 10, joista neljä on ranskankielisiä. Vanhemmat ovat perustaneet kannatusyhdistyksen, joka osallistuu mm. joulun- ja kevätjuhlien järjestämiseen. Rahoituksesta noin puolet tulee julkisista varoista. ♦

.....
MATTI PÖSÖ

CERCLE FRANÇAIS DE TURKU

Leif Frelander in memoriam

*Leif Frelander kuoli heinäkuussa
2011 äkilliseen sairaskohtaukseen.
Hän syntyi Turussa 1950.*

Ylioppilaaksi päästyään Leif jatkoi opiskeluaan Taideteollisessa korkeakoulussa valmistuen sisustusarkkitehdiksi. Hotellien, kylpylöiden ja ravintoloiden sisustaminen kotimaassa ja ulkomailla oli alusta lähtien Leifin päätyötä oman yrityksen puitteissa.

Gastronomina Leif kiinnostui ranskan kielestä ja ranskalaisesta kulttuurista. 2000-luvun alussa Leif Frelander siirtyi työskentelemään Ranskaan ja osti talon Calais'sta.

Hän palasi kotikaupunkiinsa Turkuun kymmenen Ranskassa vietetyn vuoden jälkeen. Leif toimi Ranskan kunniakonsulina Turussa 1993-2006.

Hän oli myös aktiivinen Turun Cercle français'n toiminnassa ja puheenjohtajana muutaman vuoden.

Leifin Cercle-vuodet toivat toimintaan mukaan viini-illat ja ruokaharrastamisen. Kuten eräs cercleläinen totesi, ”Leif oli renessanssi-ihminen”. Siunaustilaisuuden pappi totesi puheessaan myös osuvasti: ”Työssään häntä ohjasi intohimoinen elämän rakastaminen ja taiteelliset näkymät”.

.....
MATTI PÖSÖ

CERCLE FRANÇAIS DE TURKU

Les pérégrinations d'une française en Finlande

Amoureuse de la Finlande depuis 30 ans, ce Pays étonnant a su alimenter mes recherches multiples et variées au cours de ces années.

Ce furent le Kalevala, la Kantéléta et les Lamentations; puis la Laponie et la Magie du Peuple Same; en suite, l'Opéra des Dernières Tentations qui me conduisit à la recherche de Paavo Ruotsalainen et du Revivalisme jusque dans l'île de Aholandsaari, etc. et enfin, les églises médiévales du sud du pays.

Quelle ne fut pas ma surprise de découvrir les 500 ans de Catholicisme de la Finlande, avant l'arrivée du Protestantisme : un vrai trésor!

Je retrouvais là, un monde familier, pour la catholique que je suis! Les peintures murales illustrant l'ancien et le nouveau Testament me parlent un langage immédiatement accessible. Les sculptures sur bois, surtout celles du Maître de Lieto, me sont familières.

La période de la christianisation de la Finlande du sud a une forte tradition commune avec les Pays plus au sud de l'Europe.

Les peintures murales des églises médiévales, cathédrale illustrée pour le peuple illettré, sont semblables aux nôtres dont la plupart ont disparu avec le temps, dans nombre des églises romanes en France.

Pour terminer, je voudrais évoquer l'église de Rymättylä dans une petite île au sud-ouest de Turku qui est celle de la quarantaine d'églises médiévales visitées, photographiées et étudiées qui m'a le plus émue.

Point de départ du pèlerinage à Saint Jacques de Compostelle en Espagne, c'est une merveille d'équilibre, de proportions harmonieuses, tout cela à taille humaine.

Du porche, il faut emprunter quelques marches pour descendre vers le cœur de l'église comme pour descendre au cœur de soi-même pour y trouver Dieu.

Les chants des Croyants y résonnent encore avec chaleur et

espoir, Amour et Espérance. Située dans un écrin de verdure, on y distingue au loin la mer, porte ouverte sur l'Aventure humaine et spirituelle du Pèlerinage à Saint Jacques.

Si, grâce à Dieu, vous allez à Rymättylä.....sous les voûtes peintes, faites une petite prière pour moi! ♦

L'intérieur de l'église de Rymättylä.

MARIE-FRANÇOISE POITOUT
ASSOCIATION FRANCE-FINLANDE
DE BESANCON

Kupliva 30-vuotias Cercle franco-finlandais de Porvoo/Borgå kiittää!

Cercle franco-finlandais de Porvoo/Borgå juhl i loisissa merkeissä syntymäpäiviään Porvoossa lauantaina 16.4.2011. Kiitos kaikille teille, jotka olitte mukana juhlassamme! Kiitämme sydämellisesti teitä, jotka monin tavoin muistitte yhdistystämme! Saimme mm. tukea stipendiarabastoomme, josta jatkamme porvoolaisten ranskan opiskelijoiden tukemista! Un grand merci!

Haluamme näiden kuvien myötä palata teidän kanssanne kuplivaan juhlapäiväämme:

Yhdistyksemme perustajajäsen ja nykyinen yhdistyksemme sihteeri Kristina Järvinen lauloi ranskalaisia chansoneita pianisti Marko Taipaleen säestyksellä.

Jublayleisöä ravintola Iriksessä.

Arja Koski (vas.) ja Sinikka Ritoranta (oik.) Hämeenlinnan suomalais-ranskalaisesta yhdistyksestä onnitteluvuorossa.

Yhdistyksemme puheenjohtaja Katja Lehto-Komulainen toivotti vieraat tervetulleiksi.

Tiedeattasea Emmanuel Salmon toi Ranskan instituutin tervehdyksen juliaan.

Nykyinen johtokunta: vas. puheenjohtaja Katja Lehto-Komulainen, rabastonhoitaja Annikki Blomqvist, varapuheenjohtaja Aija Rasinkoski, sihteeri Kristina Järvinen ja Marina Nyholm. Kuwasta puuttuu Titta Bärlund.

BO GÖRAN ERIKSSON

ARTIKKELI ON LYHENNELMÄ CERCLE FRANCO-FINLANDAIS DE PORVOO/
BORGAN 30-VUOTISJUHLISSA PORVOOSSA 16.4.2011 PIDETYSTÄ JUHLAPUHEESTA

Ranskalaisuus Porvoossa

Porvoon monisatavuotisten sivistysperinteiden ansiosta Ranska, ranskan kieli ja ranskalaisuus ovat monin tavoin vaikuttaneet kaupungin elämään ja kehitykseen. Frankofilian asema on Porvoossa aina ollut vankempi ja näkyvämpi kuin maassamme keskimäärin.

Kun puhuu Porvoosta ja ranskalaisuudesta, eräät taiteemme ja kulttuurimme suuret nimet tulevat etsimättä mieleen. Albert Edelfelt oli kotoisin Porvoon pitäjän Haikosta, mutta vietti aktiivisimmat luomisvuotensa Pariisissa. Hänen aikalaisensa ja hyvä ystävä Pariisissa, kuvanveistäjä Ville Vallgrenin kotipaikkakunta oli niin ikään Porvoon. Kuvanveistäjä Walter Runeberg, Johan Ludvigin poika, asui hänkin useaan otteeseen Pariisissa.

Ei sovi myöskään unohtaa ruotsalaista kreiviä Louis Sparrea, joka johti Porvoossa maineikasta käsitaidetehdasta Iristä, mutta jonka suurin ansio lienee vanhan kaupungin pelastaminen purkamiselta..

Sparre toimi 1890-luvulla Päivälehdessä kirjenvaihtajana Pariisissa. ”Kaikki Pariisista tiedotetaan” oli Päivälehdessä uljas slogaani tuolloin. Enää ei ole näin – Päivälehdessä seuraaja Helsingin Sanomat lakkautti tyyliä kirjenvaihtajatoimensa Pariisissa muutaman vuoden sitten.

Se Pariisi, jossa Edelfelt ja muut kultakauden taiteilijamme liikkuvat, on siirtynyt historiaan. Jonkinlaisen aavistuksen tästä kultakauden ”fin-de-siècle” ilmapiiristä saa Pariisista noin 70 kilometriä itään sijaitsevassa Grez-sur-Loing nimisessä kylässä.

Syntyy outo tunne, kun tietää, että toistasataa vuotta sitten idyllinen mutta vaatimaton kylä oli pohjoismaisten taiteilijoiden ja kulttuuriväen keskus, jossa juhlittiin ja debatoitiin, maalattiin ja kirjoitettiin, riideltiin ja rakastettiin. Grez-sur-Loingiin liittyvät sellaiset nimet Suomesta kuin Edelfelt, Walter Runeberg, Akseli Gallen Kallela, Vallgren, Juhani Aho, Emil Vikström, Jean Sibelius, Ruotsista kirjailijat August Strindberg ja Verner von Heidenstam sekä kuvataiteilija Carl Larsson ja vielä Norjasta kirjallisuuden suuret nimet Björnstjerne Björnson ja Jonas Lie.

Useimmat näistä kultakauden tähdistä saattoivat olla samanaikaisesti paikalla Grez-sur-Loingissa. Olisipa voinut olla tuolloin kärpäsenä katossa!

Ei pidä myöskään unohtaa, että Suomen historian kaksi tärkeintä poliittista puhetta pidettiin Porvoossa - ranskaksi!

Kyse on tietenkin keisari Aleksanteri I:n puheista Porvoon valtiopäivien avajaisissa ja päättäjätöissä vuonna 1809. Keisarinsanat kuulostavat loistokkailta vielä tänäkin päivänä.

Valtiopäivien avajaisissa keisari lausui: ”J’ai promis de maintenir votre

constitution, vos lois fondamentales; votre réunion ici vous garantit ma promesse. »

Valtiopäivien päättäjätöissä keisari esitti kuuluisan lausumansa Suomen asemasta: ”Ce peuple brave et loyal bénira la Providence qui a amené l’ordre de chose actuel. Placé désormais au rang des nations, sous l’empire de ses lois, il ne se ressouviendra de la domination passée que pour cultiver des rapports d’amitié lorsqu’ils seront rétablis par la paix. »

Keisarin viestien oikea tulkinta on historiantutkimuksemme vaikeimpia ja kiistellyimpiä kysymyksiä. Nimenomaan ranskaksi ja nimenomaan Porvoossa nämä Suomelle niin tärkeät sanat lausuttiin.

Mutta mikä on ranskalaisuuden tila ja näkymät tämän päivän maailmassa, tämän päivän Suomessa ja tämän päivän Porvoossa?

Olen ”virkani puolesta” eri tavoin parina viime vuonna syventynyt frankofonian ajankohtaiseen tilaan. Kiteytän havaintoni yhteen sanaan: optimismi.

Ranskan kielen asemasta maailmassa vallitsee hyvin valoisa käsitys. Poissa ovat takavuosien valittelut kielen taantumuksesta ja englanninkielen pysäyttämättömästä voittokulusta.

Ranskan kieli ei ole surkastumassa. Rinnan englannin kanssa ranska säilyttää ja jopa vahvistaa asemaansa toisena aidosti kansainvälisenä kielenä.

Ranskaa puhuu äidinkielenään maailmassa 220 miljoonaa ihmistä..

Ranskalla on virallisen kielen asema peräti 32 maassa. Suurin maa, jossa ranska on virallinen kieli, ei ole Ranska vaan Kongo.

Ranskankielellä on vankka asema toiseksi eniten opiskeltuna vieraana kielenä maailman kouluissa englannin jälkeen. Ranskaa opiskellaan ja sitä opetetaan peruskoulu- ja akateemisella tasolla useimmissa maailman maissa kaikissa maanosissa. Vieraana kielenä sitä lukee maailmassa jatkuvasti noin 60 miljoonaa nuorta. Myös aikuiskoulutuksessa ranskan asema on huomattavan vahva.

Men i Europa och också i Finland är franskans ställning inte lika självklar.

Studierna i franska som främmande språk har i de europeiska länderna under det senaste årtiondet sakta men säkert gått tillbaka. Minskningen har varit 2-3 procent årligen.

Utveckling gäller tyvärr också Finland. Speciellt stark har minskningen varit när det gäller den frivilliga korta franskan. År 2000 skrev drygt 4 000 abiturienter kort franska; 2009 var detta tal nere i knappt 2 000.

Det skulle gälla för vuxna med barn i skolåldern att tala varmt för franskan som ett alternativt vid språkvalet.

Frankofiliaan kuuluu toki paljon muutakin kuin ranskan kieli. Kieli on keino päästä ranskalaisen kulttuurin ja elämäntavan ytimeen, mutta frankofilian maailmaa voi lähestyä monilla tavoin. Porvoon Cercle on tästä hyvä esimerkki.

Kun yhdistyksellä on noin 80 jäsentä, Porvoon lienee suhteutettuna asukaslukuun, yksi eniten ”frankofilia” paikkakuntia Suomessa.

Kulttuurisesti arvokasta on yhdistyksen stipenditoiminta, jonka puitteissa on jaettu stipendejä ranskaa lukeville ala- ja yläkoululaisille sekä lukiolaisille. Juuri tällaista toimintaa tarvitaan kiinnostuksen herättämiseksi ranskan kielen opiskeluun.

Jäsenyhdistykset ovat suomalaisranskalaisen ystävyystoiminnan kivijalka. Paikallinen toiminta ja kansalaisaktiviteetit ratkaisevat viime kädessä miten hyvin pystymme edistämään meille niin lähellä sydäntä olevaa asiaa – ranskan kielen, ranskalaisuuden, ranskalaisen kulttuurin ja ranskalaisen elämäntavan tuntemusta.

Porvoon Cercle on tässä suhteessa toiminut erinomaisena esikuvana. ♦

Porvoolainen Jubani Pessala viihdytti jublayleisöä banurimusiikillaan.

La Section de Finlande de l'AMOPA

(Le texte sera publié dans la revue de l'AMOPA en 2011)

Des amies de jeunesse sont à l'origine du rapprochement des décorés de l'Ordre des Palmes Académiques de France et de Finlande. En 1999 l'idée de créer une section est venue à madame Marizel Rouby de Paris XIème et à madame Sirkka-Liisa Kareoja de Finlande. C'est en 2001 que fut donc créée la section finlandaise dont la première présidente fut madame Terrttu Rastas. En 2004 suite à un voyage en Finlande de la section de Paris IX, X et XI dont la présidente est madame Jacqueline Bierer, les deux sections ont été jumelées solennellement au Procope à Paris le 14 décembre et ont établi une charte d'amitié et d'échanges.

Depuis lors, les deux sections correspondent, se rendent visite et se rencontrent lors des congrès ou passages dans l'une ou l'autre capitale.

Depuis la fin des années 1960 des Finlandais enseignants, universitaires, chercheurs ont été récompensés pour leur action envers la culture et la langue françaises en recevant des mains de l'ambassadeur en poste la décoration de l'Ordre des Palmes Académiques. On compte environ 60 chevaliers, 12 officiers et 8 commandeurs de l'ordre parmi les récipiendaires de Finlande. La majorité (60) provient de la région de la capitale.

Nous avons réussi à faire adhérer à l'association environ 25 personnes qui répondent à nos invitations. Nous rencontrons 3 ou 4 fois pas

an les membres des autres Ordres pour suivre des conférences touchant à la culture ou à l'actualité de la France. Nous sommes invités aux manifestations culturelles organisées par l'ambassade, et participons aux journées de la francophonie et fêtes traditionnelles. Nous sommes

Mme Sini Sonijärvi (à gauche), décorée de l'ordre des Palmes Académiques par Mme l'Ambassadeur Françoise Bourolleau le 29 septembre 2010.

présents dans les projets de développement de la langue française en Finlande et avons de bonnes relations avec les cercles franco-finlandais du pays, la Fédération des associations franco-finlandaises, et les autorités finlandaises. La présidente est notamment invitée à la remise officielle du Label européen des langues et participe à la récompense des écoles enseignant le français. Les décorés finlandais forment un réseau per-

mettant d'accueillir des délégations d'enseignants ou du personnel administratif voulant visiter des écoles et voir notamment sur place pourquoi la Finlande a un système scolaire aussi performant.

La Section a son assemblée générale fin septembre pour présenter aux membres le déroulement du dernier congrès avec photos à l'appui et parler des décisions prises, proposer les activités de l'année à venir. La réunion est suivie d'un repas convivial dans un restaurant de la ville.

La présidente présente à cette occasion les rubriques du site où se retrouvent les renseignements pratiques et photos souvenirs. (<http://www.amopa.fi/Amopa.htm>).

Les membres du bureau sont souvent invités à la remise des décorations quand elles ont lieu à Helsinki.

La Section de Finlande coopère avec les sections de Norvège, du Danemark et de Suède pour une action commune au sein du Conseil Nordique et essayer d'influencer la politique linguistique dans les médias de ces pays. La Finlande a plus que les autres pays nordiques diversifié les langues entendues sur les chaînes de télévision publiques (un tiers en langue maternelle, un tiers en anglais et un tiers pour les autres langues). Nous essayons donc de faire exporter certains modèles de productions réalisées sur place en français.

La Section de Norvège et celle de Finlande ont établi un argumentaire

en faveur de l'apprentissage de notre langue destiné aux enseignants de français du monde entier (<http://www.amopa.fi>).

Enfin, la Section de Finlande juge qu'un rapprochement des décorés d'Estonie et de Finlande serait un gage d'amitié entre deux pays aux langues cousines, si proches géographiquement. La Section de Finlande a

organisé un voyage culturel à Tallinn qui a permis de prendre les premiers contacts. Nous attendons avec beaucoup d'intérêt la prochaine rencontre à l'issue de la 24ème biennale de la langue française qui se déroule à Tallinn les 16 et 17 septembre.

Nous souhaitons que le nouvel ambassadeur de France en Finlande continue comme ses prédécesseurs à

honorer le mérite des Finlandaises et des Finlandais qui rendent vivante la langue française dans ce pays lointain pour certains... ♦

.....
CLAUDE ANTILA
PRÉSIDENTE DE LA SECTION
DE FINLANDE AMOPA

FRANCE RIVIERA CABINET IMMOBILIER DIMARA

Partenaire du tribunal de la Côte d'Azur.

Nos juristes vous conseillent pour l'achat d'un appartement ou villa de CANNES à MONACO.

Yhteistyötä tuomioistuimen kanssa Rivieralla.

Meidän lakimiehet neuvovat ostamaan asunnon tai huvilan Cannes - Monaco -alueelta. Tarjoamme myös rakennus- ja saneerauspalvelua suomalais- ranskalaisella yhteistyöllä ja 20 vuoden kokemuksella.

Yhteystiedot: Brigitte DI-MEGLIO; tél. + 33 (0)6 12 32 49 19,
e-mail: cabinetdimara@free.fr tai
Juha FEODOROFF, tél.+358 40 5044304; +33 (0)6 67 27 91 93,
e-mail: j.feodoroff@luukku.com

La 24ème biennale de la langue française à Tallinn

La Section de Finlande de l'AMOPA a participé à la 24ème biennale de la langue française à Tallinn.

Ce colloque international portait sur «La diversité linguistique et culturelle sur les réseaux sociaux. L'Estonie, l'Europe, la Francophonie».

Des intervenants sont venus du Sénégal, du Canada, des États-Unis, de Bulgarie, de Belgique, de Suisse, de France et d'Estonie. Les travaux portaient sur les modèles linguistiques et culturels que proposent et que peuvent proposer les réseaux sociaux de l'univers numérique.

À l'invitation des organisateurs et de l'AMOPA, nous avons pu assister aux dernières séances de travail qui nous ont ouvert de nouveaux horizons. Ce fut le cas en écoutant **M. Alain Vuillemin**, professeur émérite de l'université d'Artois qui nous a présenté *La littérature numérique en langue française (1964-2011)*.

Nous avons découvert le travail incroyable de production d'un dictionnaire par **M. Madis Jürviste**, Association franco-estonienne de lexicographie (AFEL) ainsi que par **M. Ülo Siirak**, lecteur de français de l'Université de Tallinn pour *Le projet du nouveau Grand Dictionnaire estonien-français*. Cette oeuvre sera publiée sur papier mais existera aussi en ligne.

La journée s'est terminée avec **Mme Triinu Tamm**, éditrice et traductrice littéraire, responsable du projet théâtre au lycée Vanalinna Hariduskollegium de Tallinn. *Faire du français en faisant du théâtre – une expérience ludique à partager*. Nous avons apprécié sa démarche pour motiver ses élèves et réaliser des

pièces inédites couronnées de succès aux festivals internationaux de théâtre pour lycéens.

Mme Piret Kanne, responsable de l'examen national de français, coordonnatrice du curricula national des langues étrangères, Centre national des examens et de qualification.

Les langues étrangères dans le système scolaire estonien – un aperçu général sur la problématique de l'enseignement des langues étrangères dans les écoles. Ce qui se passe en Estonie est un peu ce qui se passe aussi en Finlande devant l'hégémonie de la langue anglaise.

Participants estoniens, finlandais et français de la biennale à Tallinn.

Mme Aleksandra Ljalikova, maître de conférences à l'Université de Tallinn, rédactrice en chef de la revue **Synergie Pays riverains de la Baltique. La carrière académique versus recherche francophone en sciences humaines et sociale**. Nous ne pouvons que regretter l'absence ou le peu de thèses en langue française

dans nos pays respectifs et enfin **Mme Katrin Meinart**, professeur de français. Présidente de l'Association des professeurs de français d'Estonie. *L'enseignement du français aux jeunes enfants en Estonie – entre les vieilles traditions et de nouveaux défis*.

À la clôture du colloque, monsieur l'Ambassadeur de France en Estonie a émis le voeu de voir se créer une section d'Estonie de l'Ordre des Palmes Académiques en présence de monsieur Vuillemin, membre du Conseil d'Administration de l'AMOPA et du président de la Biennale.

Parmi les décorés présents nous avons demandé à madame Piret Kanne d'en être dans un premier temps la correspondante.

Pendant le voyage de retour en Finlande nous avons projeté l'invitation de nos homologues estoniens en Finlande et comptons coopérer pour diffuser la culture et la langue française dans nos pays respectifs.

Les amopaliens de Finlande ont apprécié la rencontre et sont heureux de cette nouvelle coopération.

Notre visite s'est terminée de façon culturelle par la découverte de la vieille ville et aussi de musées. Le retour s'est fait à table, de façon conviviale, sur le bateau qui nous ramenait en Finlande.

Je suis reconnaissante à l'AMOPA d'avoir facilité ce déplacement et d'avoir pu le faire en compagnie bien agréable de fidèles Amopaliennes qui feront tout pour le rapprochement des décorés de deux pays amis. ♦

.....
CLAUDE ANTILA

Kaija Saariahon ja Amin Maaloufin seminaari Mäntässä

(Lyhennelmä Osmo Pekosen laatimasta artikkelista,
joka on kokonaisuudessaan luettavissa os.
www-suomi-ranska.com > Tietopaketteja)

Mäntän Klubilla järjestettiin 20.–21. heinäkuuta 2011 monitieteinen seminaari, jossa valotettiin Saariahon ja Maaloufin yhteistyön teemoja ja taustoja. Ensimmäinen seminaaripäivä oli omistettu Kaija Saariaholle, toinen Amin Maaloufille. Oheisohjelmiana kuultiin konsertti, jossa soitti pianotaiteilija German Danileiko.

Seminaarissa kuultiin kuusi esitelmää.

Lukuisten musiikkielämän persoonallisuuksien elämäkerturina tunnettu FL, KM Pekka Hako kuvasi Kaija Saariahon elämän ja uran olennaisia taitekohtia esitelmässään ”Kaija Saariaho: aika, paikka, elämä”.

Musiikkitieteilijä FT Susanna Välimäki loi yleiskatsauksen Saariahon orkesterimusiikkiin otsikolla ”Valo, vaellus, avaruus, uni: mysteerikuvasto Kaija Saariahon orkesterimusiikissa”.

Musiikkitieteilijä, *Kaukaisesta rakkaudesta* vuonna 2008 väitellyt FT Liisamaija Hautsalo analysoi tällä kertaa Saariahon ja Maaloufin uusinta oopperaa *Émilie*, joka sai ensi-iltansa Lyonin oopperassa maaliskuuta 2010. Hänen otsikkonsa oli ”Monodraaman monet äänet: Kaija Saariahon ooppera *Émilie*”.

Seminaarin toisena päivänä FT, YTT Osmo Pekonen loi yleiskatsauksen Amin Maaloufin elämään ja teoksiin. Pekosen esitelmä ”Amin Maalouf: idän ja lännen tarinoita” on pääpiirteittäin aikaisemmin julkaistu kokoomateoksessa *Tarinoiden paluu. Esseitä ranskalaisesta nykykirjallisuudesta* (Avain 2008).

Keskiajan historioitsija FT Susanna Niiranen tarkasteli esitelmässään

”Trubaduurin kaukainen rakkaus” Saariahon ja Maaloufin ensimmäisen yhteisen oopperan juuria oksitaaninkielisessä trobador-runoudessa.

Renessanssin historioitsija FT Pekka Masonen otti esitelmässään ”Kuviteltu mies: Leo Africanus toden ja tarun hämärässä” lähempään tarkasteluun Amin Maaloufin vuonna 1986 ilmestyneen läpimurtoromaanin nimihenkilön. Tämä oli Granadassa syntynyt mauri, joka kotikaupunkinsa kukistumisen 2.1.1492 jälkeen lapsena evakuoitiin Marokkoon ja eteni siellä sulttaanin diplomaatiksi.

Mäntän seminaarissa kaiken kaikkiaan toteutui harvinaislaatuisella tavalla monitieteisen tutkimuksen idea. Oopperatutkimus oli seminaarin kantavana voimana, mutta mielenkiintoisia ekskursioita tehtiin historiaan ja kirjallisuudentutkimukseen, kielten, uskontojen ja kulttuurien värikkääseen maailmaan. Palaset loksahtelivat kohdalleen, ja eri tieteitä edustaneista näkökulmista syntyi visio Saariahon ja Maaloufin maailmasta.

Kaija Saariaho itse kirjoitti seminaariin lähettämässään tervehdyksessä näin:

”Olen valtavan iloinen tästä hankkeesta, kuten on myös Amin Maalouf.

Mäntän seminaarin puhujat ryhmäkuvasa. Takarivissä vasemmalta Osmo Pekonen, Pekka Hako, Pekka Masonen. Eturivissä vasemmalta Liisamaija Hautsalo, Susanna Välimäki, Susanna Niiranen.

Säveltäjä Kaija Saariaho

Kirjailija Amin Maalouf

Toivon seminaarin antavan teille johtolankoja niistä rikkaista mahdollisuuksista, jotka piilevät kaukaisten kulttuurien hedelmällisissä kohtaamisissa. Itselleni yhteistyö Aminin kanssa on avannut oven rikkaaseen maailmaan ja näen myös oman taustani nyt uusin silmin. Kokemuksemme ikään kuin sulautuivat yhteen ranskan kielen avulla, sen kautta, ensin loputtomissa keskusteluissamme ja sitten niistä syntyneissä libretoissa. Aminin avoimuus ja myötäelävä herkkyys ovat olleet näissä prosesseissa aina ihmetykseni aihe. Kulttuuriemme suuret erot ja toisaalta saumaton – vaikeikaan aina helppo – yhteistyömme osoittaa kuinka yleismaailmallisia ovat ne teemat, joita olemme yhteisissä teoksissamme käsitelleet. Itse olen tätä kirjoittaessa Ranskan maaseudulla säveltämässä. Lähetän teille täältä auringonkukkien keskeltä parhaat terveiseni ja kiitokseni seminaarin järjestäjille!”

Seminaarin järjestäjänä puolestani osoitan kiitokseni Mänttä-Vilppulan kaupungille, jossa ihmeelliset asiat ovat mahdollisia. Mänttä ei suotta hakenut Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2011, jollainen se oli ainakin kahtena kauniina ja kuumana heinäkuun päivänä Mäntän Klubilla kokoontuneiden seminaarilaisten mielestä. ◆

*Tarjoilukulboja. Ranskalainen
Herkkukauppa Deli Deli Oy.
Hakaniemen halli. Avoimna ma-pe 8-18,
la 8-16. delideli.fi. info@delideli.fi*

Haluatko Ranskaan – opas netissä

Suomi-Ranska yhdistysten liiton nuorisotoimikunnan lokakuussa 2011 päivitetty opas Haluatko Ranskaan on luettavissa osoitteessa www.suomi-ranska.com.

Opas sisältää käytännön tietoa mm. työskentelystä, koulunkäynnistä, kielikursseista, matkustamisesta, asumisesta jne.

Oppaassa on myös runsaasti hyödyllisiä osoitteita ja yhteystietoja.

Uutta oppaassa on osasto Ranska Suomessa.

00003 Vastauslähetyt

Tunnus 5015991

**SUOMI-RANSKA
YHDISTYSTEN LIITTO**

Rauman tie 4, 00350 Helsinki, Finlande
tel. 358-9-561 1411, fax 358-9-561 1415
sryl@suomi-ranska.com http://www.suomi-ranska.com

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO
FINLAND-FRANKRIKE FÖRENINGARNAS FÖRBUND
FÉDÉRATION DES ASSOCIATIONS FRANCO-FINLANDAISES

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

- LEIKKAA IRTI, TAITA JA NIITTAÄ SEKÄ POSTITA, POSTIMAKSU ON MAKSETTU. -

Haluan liittyä
Suomi-Ranska yhdistysten liiton henkilöjäseneksi

Nimi	Henkilötunnus
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin
Sähköpostiosoite	
Jäsenmaksuni on (merkitse rasti oikeaan vaihtoehtoon):	
☐ 25 eur/vuosi, ns. ”normaalijäsen”	
☐ 15 eur/vuosi, koska olen liiton jäsenyhdistyksen jäsen eli ns. ”päällekkäisjäsen”	
☐ 13 eur/vuosi, koska olen opiskelija tai koululainen	
Haluan tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse: kyllä ☐ ei ☐	
Liiton henkilöjäseneksi voi myös liittyä osoitteessa: www.suomi-ranska.com . Jäsenet Huom! Mikäli haluat tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse, lähetä osoitteesi; sryl@suomi-ranska.com .	

